

Fredskoven – et grønt kulturmiljø

Fredskoven ved Rudkøbing – af mange kaldt for Fredskoven - var oprindeligt en del af Nørremarksskoven, som tilhørte Fårevejle Gods. Ved en lov 1805 blev det bestemt, at de danske skove for fremtiden skulle være fredskov, dvs. ikke måtte ryddes. Men mange skovområder var så åbne og spredte, at det, der blev indhegnet og fredet, kun var udvalgte stykker. Derfor navnet "Fredskoven", for der har altså været mere skov syd for Vejen.

I anden halvdel af 1800-tallet kom det på mode at tage ud i naturen, nyde en frokost eller få noget af drikke. Der skød derfor en hel række traktørsteder og anlæg op rundt om Rudkøbing: Sommerlyst, Strandlyst, Bellevue og Galgebakken. I 1876 købte teglværksejer Ferdinand Christensen (Rudkøbing Teglværk) så Fredskoven af Fårevejle, og her gik han i gang med en række nye anlæg. For det første blev der anlagt stier og pladser i skoven, og midt i det hele byggede han en to-etagers sommerrestaurant "Kronprinsen". Og som noget helt nyt forsynede han restauranten og stierne med elektrisk lys, det første på Langeland, forsynet fra teglværkets kraftværk. Samtidig byggede han badeanstalten "Bellevue" og anlagde en sti fra kirkegården ned til pavillonen (nu Pilegårdsvej). Fredskoven blev hurtigt byens mest populære udflugtsmål, og i 1879 købte Det borgerlige Skyttelaug et område midt i skoven, hvor de anlagde skydebane samt byggede en fin lille ottekantet pavillon. Skyttelaugets blev stiftet i 1841 på det tidspunkt, hvor byernes borgerskab begyndte at opbygge et nyt socialt fællesliv.

Gl. foto af Restaurant Kronprinsen i Fredskoven.

Med årene løb tiden fra de bynære udflugtsmål; folk havde fået cykler og biler, og strande og sommerhuse lokkede mere end små skove med værtshuse. I 1957 lukkede restauranten i Fredskoven og blev derefter nedrevet. Men skoven fortsatte med at være et mødested, dels for folkelige møder som grundlovsmøder og 1. maj-møder, dels for musik og optræden. I nyere tid er skoven også blevet hjemsted for f.eks. hundeskov, skovbørnehave og motionsklubber – og skyttelavet har fortsat sin årlige fugleskydning i Fredskoven.

En del af skoven, den gamle egebevoksning Kragholm Skov, blev fredet i 1942, og i 1991-92 blev skoven, der i mellemtiden var blevet købt af Rudkøbing Kommune, udvidet med nye skovarealer. I nyeste tid er skoven, som mange andre skove i Danmark, blevet overdraget til Naturstyrelsen. Naturstyrelsen arbejder i disse år på at lave de danske skove om til "vild" eller "urørt" skov, og det er også planen for Fredskoven. Det er godt nok, men man skal huske, at Fredskoven også er et kulturmiljø, med en 150 år gammel festplads med en bevaringsværdig pavillon, skydebane og mindsten for Ferdinand Christensen. Natur og kultur er her, som overalt i det danske landskab, de to elementer, der skaber helheden.

Skyttelaugets ottekantede pavillon i Fredskoven.